

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน สื่อมวลชนได้กลายเป็นส่วนเสี้ยวหนึ่งของชีวิตประจำวันของคนเกือบทุกคนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องข่าวสาร ความรู้ และการให้ความบันเทิง นับตั้งแต่คนไทยเริ่มได้ชมรายการโทรทัศน์เป็นครั้งแรกจากการแพร่ภาพของ “ช่อง 4 บางขุนพรหม” จวบจนทุกวันนี้ กิจกรรมวิทยุของไทยได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านระบบการส่งสัญญาณผ่านดาวเทียมโดยไม่ต้องผ่านสถานีถ่ายทอดภาคพื้นดิน รวมถึงการส่งสัญญาณผ่านเคเบิลใยแก้วนำแสง , อินเทอร์เน็ต สื่อที่สามารถลดข้อจำกัดของระยะทาง และเวลา แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ก็ยังคงมีความพยายามที่จะคิดค้น พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อนำมาตอบสนองความต้องการ ความสะดวกสบาย ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาเทคโนโลยีในด้านฮาร์ดแวร์ที่ก้าวไปอย่างไม่หยุดยั้ง กอปรความต้องการข่าวสารของประชาชนที่เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในเรื่องของซอฟต์แวร์หรือรูปแบบรายการที่มีความหลากหลายมากขึ้นเป็นเสมือนนางตามตัว โดยเฉพาะในสื่อโทรทัศน์ รายการต่างๆที่ออกอากาศทุกวันนี้มีความหลากหลายให้เลือกชม ยิ่งในปัจจุบันมีสถานีโทรทัศน์มากขึ้น ศึกการแย่งชิงผู้ชมได้ทวีความรุนแรงขึ้น แต่ละสถานีต้องพยายามแข่งขันกันเสนอรายการที่ตนเองคิดว่าจะสามารถดึงดูดผู้ชมได้ รายการดังกล่าวมีทั้งที่ผลิตเองภายในประเทศโดยคิดรูปแบบและเนื้อหาเอง กับที่ผลิตเองโดยซื้อลิขสิทธิ์รูปแบบหรือแนวคิดจากต่างประเทศ และที่ซื้อมาจากต่างประเทศทั้งรายการเลย ทำให้คนไทยมีทางเลือกในการชมรายการที่หลากหลาย ในขณะเดียวกันธุรกิจโทรทัศน์เป็นธุรกิจที่สร้างผลกำไรให้กับผู้ประกอบการมหาศาล จึงส่งผลให้บุคคลจากหลากหลายสาขาวิชาชีพหลังไหลเข้ามาจับจองเป็นเจ้าของช่วงเวลาเพื่อนำเสนอรายการที่ตอบสนองความต้องการของผู้ชมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่สิ่งหนึ่งที่สังเกตเห็นว่าในรายการที่มีการผลิตขึ้นเอง ก็คือ ผู้ที่มารับบทบาทการเป็นผู้จัดรายการโทรทัศน์ มิได้จำกัดอยู่ในแค่วงวิชาชีพนิเทศศาสตร์ บุคคลในหลากหลายสาขา อาทิ นักสถาปัตยกรรมศาสตร์ นักวิศวกรรมศาสตร์ นักนิติศาสตร์ ฯลฯ ได้หันมาประกอบอาชีพนี้กันมากขึ้น อาทิ ปัญญา นรินทร์กุล(สถาปนิก) เจ้าของบริษัท เวิร์กพอยท์ เอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด ที่ผลิตรายการ “ชิงร้อยชิงล้าน” “ระเบิดเถิดเทิง” “นาที่ทอง” ฯลฯ ไตรภพ ลิมปพัตร (ทนายความ) เจ้าของ

บริษัท บอร์น แอนด์ แอสโซซิเอท จำกัด ผลิตรายการ “รายการทไวไลท์ โซร์” “ลับเฉพาะคนรู้ใจ” ฯลฯ เหตุผลสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้บุคคลจากหลายวิชาชีพหันมาให้ความสนใจในงานด้านนี้ก็คือ เป็นอาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพเกือบทุกสาขา เนื่องจากการสื่อสารมวลชนได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญอย่างมากในชีวิตประจำวันของผู้คน ดังนั้นการจะเป็นที่รู้จักของคนในสังคม และเป็นที่ยอมรับจากบุคคลอาชีพอื่นๆ จึงจำเป็นต้องอาศัยสื่อมวลชนเป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงและสร้างความยอมรับให้เกิดขึ้น

ดังนั้น “วิชาชีพ” (Profession) ของผู้ประกอบการกิจด้านสื่อโทรทัศน์ในฐานะสื่อมวลชน ซึ่งหมายถึงการทำงานที่ใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะด้านที่ได้ร่ำเรียนมา ผึกฝน ปฏิบัติมาจนเกิดความชำนาญ หรือที่เรียกว่ารู้ลึกรู้จริง รวมถึงการมีวินัยต่อตนเองในการทำงาน การมีอุดมคติ มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีความเป็นอิสระในการใช้วิจารณ์กฎเกณฑ์ในการตัดสิน และความรับผิดชอบต่อสังคม จึงอาจไม่มีความสำคัญ หรือจำกัดอยู่ในเฉพาะผู้ที่ศึกษาว่าเรียนในสาขาเนติศาสตร์อีกต่อไป เพราะสิ่งที่ปรากฏให้เห็นอย่างหนึ่งในแวดวงสื่อมวลชนก็คือ บุคคลที่จะเข้ามาประกอบอาชีพสื่อสารมวลชน ไม่จำเป็นต้องจบการศึกษาทางด้านนี้มาโดยเฉพาะ แต่ด้วยแรงจูงใจในเรื่องของความต้องการสร้างชื่อเสียง รายได้ ความเชื่อถือแก่คนทั่วไป การมีโอกาสสร้างสรรค์และเผยแพร่ความคิด การเป็นผู้ได้รับการยอมรับจากสังคม ฯลฯ เป็นแรงจูงใจในการก้าวสู่วิชาชีพเนติศาสตร์ของบุคคลจากหลากหลายสาขาอาชีพ

หากแต่ความสำคัญของวิชาชีพของนักสื่อสารมวลชน มีอิทธิพลต่อผู้รับสารในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากในยุคสังคมข่าวสาร การมีส่วนร่วมของผู้รับสารได้เข้ามามีส่วนสำคัญในการกำหนดรูปแบบเนื้อหารายการมากขึ้น ในยุคแรกก็การวิจัยแนว Effect Study เกี่ยวกับอิทธิพลของผู้รับสารที่มีต่อเนื้อหาสารนั้นยังเป็นยังเป็นกระแสหลักของแนวทางการวิจัย และเมื่ออุปทาน (supply) ของสื่อยังมีไม่มากนัก ในช่วงเวลาดังกล่าว ความสนใจเรื่องอิทธิพลของผู้รับสารนั้นมีไม่มากนัก แต่ทว่าในยุคปัจจุบันนี้ ในแวดวงวิชาการ แนวทางการวิจัยแบบการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Use and Gratification Approach) ซึ่งพิจารณาว่า ผู้รับสารนั้นมีลักษณะของการตั้งใจ (active) ในการรับสาร ประกอบกับโลกแห่งความจริง อุปทานด้านการผลิตมีมากกว่าอุปสงค์ด้านผู้ชม เช่น สถานีวิทยุที่มีเป็นจำนวนมากทั้งแบบสามารถดูโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและต้องจ่ายค่าสมาชิก ภายใต้บรรยากาศเช่นนี้เป็นแรงผลักดันให้ผู้ผลิตสื่อ(รวมทั้งนักวิชาการ) จำเป็นต้องหันมาสนใจการมีส่วนร่วมของผู้ชม โดยอาจจะมีเป้าหมายเพื่อแย่งชิงเวลาในการจัดรายการ และเพื่อรักษาความนิยม (rating) ฉะนั้น จึงเกิดปรากฏการณ์ที่ผู้ผลิตสื่อประเภทต่างๆ พยายามคิดค้นกิจกรรมที่สร้างกลไกเพื่อจะเปิดช่องทางให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับการรายการของตนมากขึ้น เช่น การให้ผู้ชมโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำลังนำเสนอแบบโต้ตอบกันได้ (Interactive) เป็นต้น การสร้างสรรค์รูปแบบรายการอยู่

สม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้ที่ทำงานในด้านสื่อสารมวลชน รวมถึงผู้จัดรายการโทรทัศน์ ที่ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพผลงานอย่างต่อเนื่อง กอปรยุคนี้เป็นยุคข้อมูลข่าวสารประชาชนมีความตื่นตัวต่อความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นในโลก ดังนั้นพฤติกรรมความต้องการในการบริโภคข่าวสารของคนหนึ่งๆจึงมีมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นการพัฒนาทางด้านความคิดของมนุษย์ที่อยู่ในภาวะของการแข่งขันและการเจริญเติบโตของเทคโนโลยี ทำให้มนุษย์ไม่สามารถจะนิ่งเฉยในการชวนขายที่จะศึกษา เพื่อรู้ให้ทันกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในโลกอนาคต

จึงไม่น่าแปลกใจเลยว่าในภาวะของการแข่งขันด้านการนำเสนอข่าวสาร รายการข่าวทางโทรทัศน์ จึงเป็นรายการหนึ่งที่มีอัตราในการแข่งขันในเรื่องของการนำเสนอสูงขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่นๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ รวมถึงรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ที่เริ่มได้รับความสนใจจากประชาชนเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ชมต้องการบริโภคข่าวสาร และข้อมูลความจริงที่เจาะลึกมากขึ้น ซึ่งแน่นอนว่าต้องมากกว่าข่าวที่นำเสนอโดยทั่วไปในแต่ละช่วงของวัน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นมา รายการข่าวทางวิทยุโทรทัศน์ได้มีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงกันขนานใหญ่ สถานีวิทยุโทรทัศน์มีการลงทุนมหาศาลเพื่อแข่งขันในการจัด และผลิตรายการข่าวด้วยกลยุทธ์ของการนำเสนอ เพื่อให้ดึงดูดผู้ชมทั่วไปในรูปแบบที่แตกต่างกัน ขอบข่ายงานและเนื้อหาสาระทั่วไปของข่าวได้ขยายตัวออกไปสู่ชนบทใกล้ตัวประชาชนส่วนมากของประเทศมากขึ้น ดังนั้นรายการวิเคราะห์ข่าวจึงได้มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่เร้าใจขึ้น ผู้ร่วมรายการต้องเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์นั้นๆโดยตรง และผู้จัดรายการต้องมีความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับของประชาชน อันจะช่วยเสริมให้รายการวิเคราะห์ข่าวนั้นๆถูกกล่าวถึง และได้รับการตอบรับรวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้ชมรายการวิเคราะห์ข่าว จำนวน รังสิกุลและคณะ(2533) ได้กล่าวไว้ในเรื่อง ผู้ชมกับการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ ในหนังสือการจัดรายการวิทยุโทรทัศน์ หน้าที่ 1-4 น.67-68 ว่า "ผู้ชมรายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นเสมือนหนึ่งผู้ควบคุม (Controller) วงการวิทยุโทรทัศน์ทั้งหมด..นักจัดรายการ สถานี และวงการวิทยุโทรทัศน์ ใช้ "การจัดรายการ" เป็นเครื่องมือในการดึงดูดความสนใจของผู้ชมให้ติดตามรายการวิทยุโทรทัศน์ของตนให้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อที่จะได้มีรายได้จากผู้โฆษณามากที่สุดด้วย ผู้โฆษณามักสนใจขนาดและประเภทของผู้ชมรายการวิทยุรายการหนึ่งๆ หรือรายการของสถานีหนึ่งๆ หรือรายการบางรายการของหลายๆ สถานี ทั้งนี้เพื่อที่จะใช้รายการวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อโฆษณาไปยังกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย ดังนั้น นักจัดรายการและสถานีวิทยุโทรทัศน์ จึงต้องยึดเอาผู้ชมรายการเป็นองค์ประกอบหลักสิ่งแรกที่ต้องพิจารณาในการจัดรายการเสมอ

ดังนั้นองค์การสื่อมวลชนนอกจากจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในเรื่องของการสร้างสรรค์รายการเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับสารในเบื้องต้นแล้ว ปัจจัยสำคัญที่องค์การผู้ผลิตสื่อควรจะพิจารณาให้มากขึ้นก็คือ การแสดงบทบาทของผู้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหารายการ ทั้งการเลือก

ผู้ร่วมรายการ(วิทยากร) ผู้ดำเนินรายการ สิ่งที่น่าสนใจอย่างต่อเนื่องในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมาเกี่ยวกับแวดวงสื่อสารมวลชน(โทรทัศน์) ก็คือ นอกจากบุคคลในหลากหลายวิชาชีพจะเข้ามามีบทบาทในงานโทรทัศน์แล้ว บทบาทของนักวิชาการที่เริ่มเคลื่อนย้ายออกจากรั้วมหาวิทยาลัยเข้าสู่เวทีสื่อสารมวลชนก็มีเพิ่มขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้โดยหน้าที่และความรับผิดชอบของนักวิชาการ 4 ประการหลัก (สุมน อมรวิวัฒน์, สมบัติทิพย์การศึกษไทย, 2533) คือ 1. การสอน ศึกษา นิเทศ ค้นคว้า วิจัย ในสาขาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา 2. ให้คำแนะนำปรึกษาแก่นักศึกษาและคณาจารย์ 3. ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม 4. ทำนุบำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จากหน้าที่ประการที่ 3 คือการบริการทางวิชาการแก่สังคม ผู้วิจัยพิจารณาจากสิ่งที่ปรากฏขึ้นจากการเฝ้าสังเกตและติดตามอย่างต่อเนื่องก็คือ การบริการทางวิชาการแก่สังคมผ่านสื่อต่างๆ เช่นบทความ บทวิเคราะห์ ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ฯลฯ แต่ด้วยคุณลักษณะเด่นของสื่อโทรทัศน์ที่มีความแตกต่างจากสื่อชนิดอื่นๆคือ สามารถสัมผัสและรับรู้ด้วยตาและเสียงได้ในเวลาพร้อมกัน นอกจากนี้ยังสามารถเผยแพร่สารสู่มวลชนได้จำนวนมากในเวลาเดียวกัน และยังลดข้อจำกัดในการไม่รู้หนังสือของผู้รับสาร ดังนั้นสื่อโทรทัศน์จึงช่วยให้ประชาชนรู้จัก และคุ้นเคยกับผู้ส่งสาร (นักวิชาการ) ได้อย่างรวดเร็วกว่าสื่ออื่นๆ อย่างไรก็ตามบทบาทของนักวิชาการที่ก้าวเข้ามามีบทบาทในวงวิชาชีพสื่อสารมวลชนนั้นปรากฏให้เห็นตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มมีโทรทัศน์ ทั้งในบทบาทของทีมงานผู้ผลิตรายการ(อยู่เบื้องหลัง) และในบทบาทของนักแสดงละคร พิธีกร และผู้ดำเนินรายการเรื่อยมา จนมาถึงยุคข้อมูลข่าวสารซึ่งเป็นยุคที่ผู้คนให้ความสนใจในการติดตามข่าวสารบ้านเมืองเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับกระแสของความต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ และความต้องการรู้ข้อมูลที่ลึก จึ้งและชัดเจนได้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้ผู้ผลิตรายการข่าวจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ในการนำเสนอต่างๆ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม ทำให้ต้องมีผู้รอบรู้และเชี่ยวชาญในเรื่องของสังคมด้านต่างๆ ออกมาวิเคราะห์ ชวยความ และชี้ให้เห็นถึงปัญหานั้นๆให้เกิดความกระจ่างเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นักวิชาการสาขาต่างๆ เริ่มเข้ามามีบทบาทในการรับเชิญเป็นวิทยากรในรายการโทรทัศน์หลายรายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ทั้งการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และมาร่วมสนทนาในรายการ ต่อมาพัฒนาการของการเข้ามามีบทบาทของนักวิชาการในสื่อโทรทัศน์นั้นเริ่มปรากฏชัดมากขึ้นเมื่อรายการ "มองต่างมุม" ซึ่งเป็นรายการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่นำเสนอแบบเปิดกว้าง ตรงประเด็น จนได้รับการตอบรับอย่างสูงในแวดวงของผู้ที่ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด ทำให้สถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆเริ่มให้ความสำคัญกับรายการวิเคราะห์ข่าวมากขึ้น เช่น รายการ "สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง" ทางสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 5 ได้ดำเนินรายการผลิตรายการ โดยการเชิญนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆมาเป็นผู้ดำเนินรายการ โดยสลับสับเปลี่ยนกันไปตามประเด็นที่นำเสนอ , รายการ "เหตุบ้านการเมือง" ทางช่อง 3, รายการมันนี่ ทอร์ค ทางช่อง 11 ฯลฯ ทำให้ประชาชนรู้จักและคุ้นเคยกับนักวิชาการมากขึ้นในบทบาทของผู้ดำเนินรายการ เช่น รองศาสตราจารย์ ดร.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง จากรายการ “มองต่างมุม” “ขอคิดด้วยคน” “ลานบ้านลานเมือง” “ผ่าทางตัน”, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ยี่มิวิไล จากรายการ “เซดไลน์” และ “สนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง” รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ เสรีวิวัฒนา จากรายการ “มันนี่ ทอล์ค”, รองศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ จันทรวงศ์ จากรายการ “หนีแผ่นดิน” เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน บทบาทในสื่อโทรทัศน์ของนักวิชาการไม่ได้ปรากฏให้เห็นเพียงแต่ในบทบาทของวิทยากร หรือผู้ดำเนินรายการทั่วไป แต่บทบาทใหม่ที่พัฒนาจากที่กล่าวมาข้างต้น คือ การเปลี่ยนบทบาทของนักวิชาการจากวิทยากร ผู้ดำเนินรายการ (รับเชิญ) มาเป็นนักจัดรายการ (เจ้าของรายการ) เพียงคนเดียว

การจัดรายการโทรทัศน์ของนักวิชาการจากสาขาต่างๆ อาทิ นักรัฐศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักสังคมศาสตร์ ฯลฯ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาที่นำเสนอเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว เนื่องจากได้ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยอย่างต่อเนื่อง รวมถึงเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ในห้องเรียนด้วยความชำนาญโดยบทบาทและหน้าที่ แต่การเข้ามาทำหน้าที่ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมโดยใช้สื่อมวลชน (โทรทัศน์) ในฐานะนักสื่อสารมวลชนนั้น นักวิชาการกำลังเปลี่ยนเวที หรือสถานที่ที่แตกต่างกันในการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ กล่าวคือ การสอนในห้องเรียน นักวิชาการคือ ผู้ส่งสาร โดยมีนิสิต นักศึกษา เป็นผู้รับสาร นักวิชาการสามารถแสดงบทบาทของอาจารย์ในด้านการสอนได้อย่างเต็มภาคภูมิ แต่ในเวทีของการแสดงบทบาทเป็นวิทยากร พิธีกรหรือผู้ดำเนินรายการ และผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ นักวิชาการมีพัฒนาการของกระบวนการในการก้าวเข้ามาเป็นผู้จัดรายการที่แตกต่างกันออกไป บางท่านพัฒนามาจากเริ่มเป็นแขกรับเชิญในฐานะวิทยากร หรือรับเชิญให้เป็นผู้ดำเนินรายการ และ ก้าวสู่การเป็นผู้จัดรายการโทรทัศน์อย่างเต็มตัวอย่างเช่น ดร.ไชยา ยี่มิวิไล , ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง , ดร.สมบัติ จันทรวงศ์ , ดร.ลิขิต ธีรเวคิน , รศ.ธงทอง จันทรางศุ ฯลฯ บางท่านเริ่มจากการเป็นผู้ดำเนินรายการและก้าวสู่การเป็นผู้จัดรายการเลยโดยไม่เคยเป็นวิทยากรให้กับรายการใด หรือบางท่านพุ่งเข้ามาที่การเป็นผู้จัดรายการแบบเต็มตัวโดยไม่ผ่านบทบาทของการเป็นวิทยากร และผู้ดำเนินรายการ ดังนั้นกระบวนการในการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการแต่ละท่านจึงไม่เหมือนกัน ที่สำคัญนักวิชาการที่เข้ามาเป็นผู้จัดรายการทุกรายการ ไม่ได้ประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของประชาชนทุกรายการ ทั้งนี้โดยความเป็นจริงการยอมรับในบทบาทของผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการแต่ละท่านมีองค์ประกอบในสังคมที่แวดล้อมแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนบุคคล สังคม เศรษฐกิจ การเมือง ฯลฯ ในการเข้ามาแสดงบทบาทเป็นนักจัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์

เหตุผลสำคัญของการเลือกศึกษากรณีนักวิชาการเข้าสู่ทางด้านวิชาชีพนี้เทศศาสตร์ ในบทบาทของผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ในครั้งนี้คือ ผู้วิจัยมองว่าบทบาทของการเป็นผู้ดำเนินรายการ และนักจัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของนักวิชาการโดยตรง

ในสังคม หากแต่การเข้ามาแสดงบทบาทดังกล่าวมีปัจจัยใดที่ส่งผลให้นักวิชาการสามารถแสดงบทบาทดังกล่าวได้ในฐานะนักสื่อสารมวลชน(ผู้ส่งสาร) กระบวนการในการก้าวเข้าสู่วิชาชีพนี้ของนักวิชาการในสาขาต่าง ๆ นั้น นักวิชาการมีความเชื่อมั่นในตัวเองและการนำเสนอเนื้อหาอย่างไร และการเข้ามาแสดงบทบาทต่าง ๆ นั้นส่งผลต่อการรูปแบบการผลิตรายการ เนื้อหา และการพัฒนาคุณภาพงานในวิชาชีพนี้หรือไม่

ปัญหานำการวิจัย

1. นักวิชาการมีกระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์อย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของนักวิชาการที่ทำหน้าที่จัดรายการวิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงบทบาทของนักวิชาการที่ทำหน้าที่จัดรายการวิเคราะห์ข่าวโทรทัศน์

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการ ผู้วิจัยมุ่งศึกษานักวิชาการที่ใช้สื่อเป็นช่องทางในการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์

นิยามศัพท์

นักวิชาการ	ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ในสถาบันระดับอุดมศึกษา ทั้งในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชนและสาขาที่เกี่ยวข้องกับรัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์
------------	--

ผู้จัดรายการ

หมายถึง เจ้าของรายการที่มีอำนาจตัดสินใจในการเลือกประเด็นวิทยากร และผู้ดำเนินรายการในแต่ละตอน รวมถึงการกำหนดรูปแบบรายการ และทำหน้าที่ในการดำเนินรายการ โดยหยิบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น กำลังเกิดขึ้น เป็นที่สนใจของประชาชน มีผลต่อสังคมทั้งในด้านดี และ ด้านลบในระยะสั้นและยาวขึ้นมาเผยแพร่ ด้วยการนำเสนอถึงที่มา ความความสำคัญของปัญหา แนวทางแก้ไข โดยการเชิญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในชื่อนั้นๆ มาร่วมสนทนา และร่วมกันวิเคราะห์ เพื่อหาข้อสรุปว่าเหตุการณ์นั้นมีผลอย่างไรต่อสังคม

ผู้ส่งสาร

นักวิชาการที่แสดงบทบาททั้งที่เป็นวิทยากร ผู้ดำเนินรายการ และผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์

ผู้ดำเนินรายการ

นักวิชาการที่ได้รับเชิญให้มาทำหน้าที่ดำเนินรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์โดยการเชื่อมโยงช่วงต่างๆ ด้วยการสัมภาษณ์วิทยากรที่มาร่วมในรายการตั้งแต่ต้นจนจบ ตามรูปแบบของรายการวิเคราะห์ข่าวนั้นๆ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษา "กระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการ" ผู้วิจัยจะสามารถเข้าใจถึงปัจจัยที่มีต่อกระบวนการเข้าสู่การเป็นผู้จัดรายการวิเคราะห์ข่าวทางโทรทัศน์ของนักวิชาการ ในแต่ละกระบวนการที่มีความแตกต่างกันไปของนักวิชาการแต่ละท่าน อันจะช่วยให้สามารถวิเคราะห์ให้เห็นถึงภาพแยกส่วน และภาพรวมของรูปแบบรายการวิเคราะห์ข่าวนั้นๆ เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดในการศึกษา และการทำงานด้านสื่อสารมวลชนต่อไป